

SAME WORLD

“Μοιραζόμαστε σχολικές πρακτικές για την αειφορία”

1ος Ευρωπαϊκός Διαγωνισμός Καλών Εκπαιδευτικών Πρακτικών
Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης – Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη
του προγράμματος SAME WORLD

Η Μουσική Ομάδα για το περιβάλλον
Ο Εφιάλτης της Περσεφόνης και το Όραμα της Αειφορίας

Εκπαιδευτικός & Τάξη

Ανδρικοπούλου Θεανώ

e-mail

theandrik@hotmail.com

ΣΧΟΛΕΙΟ

Γυμνάσιο Μολάων

Μολάοι, 2017

1. Θέμα(τα)

Παρακαλώ επιλέξτε το θέμα (ή τα θέματα) με το οποίο (ή τα οποία) συνδέεται περισσότερο η εκπαιδευτική πρακτική σας:

- Κλιματική αλλαγή
- Περιβαλλοντική δικαιοσύνη
- Περιβαλλοντική μετανάστευση

2. Περίληψη

Παρακαλώ γράψτε μια περίληψη της εκπαιδευτικής πρακτικής προσδιορίζοντας τα βασικά θέματα, στόχους, δραστηριότητα/τες και μεθοδολογία:

Θέμα: αειφορία

- (- νερό και άλλοι φυσικοί πόροι
- καταναλωτισμός, απόβλητα και ανακύκλωση
- κλιματική αλλαγή)

Στόχοι:

- Μετάδοση στους μαθητές και την τοπική κοινωνία πληροφοριών και γνώσεων σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον βιώσιμο τρόπο ζωής σε αρμονία με τη φύση.
- Δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης στους μαθητές και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και τη δημοτικής αρχής σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος.
- Προβολή της ανάγκης για περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων ώστε να μειωθούν οι επιπτώσεις τους στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.
- Ενημέρωση με στόχο τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων μέσω της πρόληψης, της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης.
- Προβολή της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων σε συνδυασμό με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Περιορισμός της κατά κεφαλήν σπατάλης τροφίμων από τους καταναλωτές.

Δραστηριότητες:

- Παράσταση σε θεατρική σκηνή με μουσική, τραγούδια, χορό, βίντεο και σκηνικά δρώμενα
- Συνεργασία με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μολάων

Μεθοδολογία: ομαδοσυνεργατική μέθοδος, ερευνητική εργασία

3. Περιγραφή Εκπαιδευτικής Πρακτικής

3.1 Εκπαιδευτικός/οί – Ομάδα μαθητών

Παρακαλώ αναφέρετε τα ονοματεπώνυμα των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών και τον αριθμό των μαθητών/τριών:

Εκπαιδευτικοί: Ανδρικοπούλου Θεανώ και Σπανιώλου Χρυσούλη

Μαθητές: 14 από όλες τις τάξεις του γυμνασίου

3.2 Εκπαιδευτικό πλαίσιο

Παρακαλώ επιλέξτε το εκπαιδευτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο υλοποιήθηκε η εκπαιδευτική πρακτική σας:

- Σύντομη διδακτική παρέμβαση στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων μαθημάτων (διάρκειας λίγων διδακτικών ωρών)
- Σχολικό πρόγραμμα (διάρκειας μηνών)
- Άλλο: παρακαλώ προσδιορίστε _____

3.3 Μαθησιακές δραστηριότητες & Μαθησιακά αποτελέσματα

Παρακαλώ περιγράψτε τις μαθησιακές δραστηριότητες και τα μαθησιακά αποτελέσματα της εκπαιδευτικής σας πρακτικής:

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες (μία για κάθε επιμέρους θέμα του σχολικού προγράμματος) και πραγματοποίησαν έρευνα κυρίως στο διαδίκτυο. Κάθε ομάδα συγκέντρωσε πληροφορίες, φωτογραφίες και βίντεο και ανέλαβε να παρουσιάσει στις υπόλοιπες τις διαστάσεις του περιβαλλοντικού προβλήματος που ανέλαβε (νερό, απόβλητα, κλιματική αλλαγή) και συγκεκριμένα τις αιτίες, τα αποτελέσματα και τις ενδεχόμενες λύσεις. Έτσι οι μαθητές μοιράστηκαν πληροφορίες και γνώσεις, ευαισθητοποιήθηκαν και απέκτησαν κίνητρο να λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές γνώσεων και πληροφοριών, συμβάλλοντας στην αφύπνιση όλο και περισσότερων για την ανάγκη προστασίας της φύσης. Το υλικό που συγκεντρώθηκε χρησιμοποιήθηκε για τα βίντεο και τα σκηνικά δρώμενα της παράστασης.

Παράλληλα τα παιδιά προετοίμαζαν ως χορωδία μια σειρά από τραγούδια που έχουν γραφτεί για το περιβάλλον ή σχετίζονται με το θέμα.

Στη συνέχεια με όλο το παραπάνω υλικό διαμορφώθηκε το σχέδιο μιας δομημένης παράστασης με στόχο να ευαισθητοποιηθεί το σχολείο, η τοπική κοινωνία και η δημοτική αρχή σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος.

Για τις ανάγκες της παράστασης συγκεντρώθηκαν υλικά (χαρτόκουτα, χρησιμοποιημένες συσκευασίες κλπ.) τα οποία «ανακυκλώθηκαν» ώστε να αποτελέσουν τα σκηνικά.

Επίσης έγινε πρόσκληση στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μολάων για συμμετοχή του στην εκδήλωση ώστε να ισχυροποιηθεί ο στόχος του προγράμματος. Η πρόσκληση έγινε αποδεκτή.

Η εκδήλωση είναι προγραμματισμένη για τις 27 Μαΐου στο θέατρο του σχολείου και μένει να φανούν τα αποτελέσματα της προσπάθειας των παιδιών και στο κοινό (μαθητές και τοπική κοινωνία).

4. Αναστοχασμός της Εκπαιδευτικής Πρακτικής

Παρακαλώ αναστοχαστείτε την πρακτική σας, την εκπαιδευτική διαδικασία και τα μαθησιακά αποτελέσματα. Θα ήταν χρήσιμο ο αναστοχασμός σας να απαντά στα εξής σημαντικά ερωτήματα:

- Γιατί είναι μια καλή εκπαιδευτική πρακτική;

- Τι είδους δεξιότητες και ικανότητες βοήθησε να αναπτύξουν οι μαθητές και με ποιον τρόπο;
- Με ποιον τρόπο σύνδεσε τοπικές και παγκόσμιες διαστάσεις των θεμάτων που πραγματευόταν;
- Ποια είναι τα καινοτόμα στοιχεία της;
- Ποια ήταν τα αρχικά κίνητρα των εκπαιδευτικών και των μαθητών και οι λόγοι για τους οποίους συμμετείχαν σε αυτή την εκπαιδευτική πρακτική;
- Ποια είναι τα σημεία-κλειδιά, τα δυνατά και τα αδύναμα στοιχεία αυτής της εκπαιδευτικής πρακτικής;
- Υπάρχουν προτάσεις (συστάσεις) για άλλους εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται να προσαρμόσουν και χρησιμοποιήσουν την εκπαιδευτική πρακτική σας;
- Ποιος είναι ο αντίκτυπος της εκπαιδευτικής πρακτικής στους μαθητές, στο σχολείο ή/και στην κοινότητα;

- Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική πρακτική βασίζεται στη δύναμη της τέχνης (μουσική, χορός, θέατρο) να αφυπνίζει συνειδήσεις. Η εικόνα σε συνδυασμό με το τραγούδι και τον λόγο δημιουργεί το κατάλληλο κλίμα, ώστε να δεχτεί ο θεατής καλύτερα τις πληροφορίες και να ευαισθητοποιηθεί απέναντι στα περιβαλλοντικά θέματα.

- Μέσα από την ερευνητική εργασία, εκτός από τις γνώσεις για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη, οι μαθητές συνειδητοποίησαν ποιες είναι οι σωστές πρακτικές απέναντι στα περιβαλλοντικά προβλήματα. Με όπλο την καλλιτεχνική τους έκφραση αισθάνθηκαν ότι μπορούν να ευαισθητοποιήσουν τους συμμαθητές, τους γονείς και την τοπική κοινωνία. Τέλος, με τη συνεργασία τους, έμαθαν την αξία της ομαδικότητας και ως αρχή της λύσης του περιβαλλοντικού προβλήματος.

- Με δεδομένη τη γεωργική ανάπτυξη της περιοχής δόθηκε έμφαση στην υπερβολική άρδευση και τη μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα από τα φυτοφάρμακα, που οδηγούν στην υποβάθμιση του νερού ως φυσικού πόρου παγκοσμίως. Ακόμη διερευνήθηκε το ενεργειακό αποτύπωμα μιας μέσης οικογένειας της περιοχής και με βάση αυτό δημιουργήθηκε το τελευταίο δρώμενο της παράστασης (προτάσεις καθημερινής συμπεριφοράς που προωθούν την αρχή της αειφορίας).

- Η καινοτομία του προγράμματος είναι ο συνδυασμός γνώσης και καλλιτεχνικής δημιουργίας, ο βιωματικός χαρακτήρας του και το άνοιγμα του σχολείου στην τοπική κοινωνία.

- Κίνητρο των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν ήταν η ευαισθητοποίηση των μαθητών και της ευρύτερης κοινωνίας πάνω σε ένα τόσο σοβαρό θέμα. Αλλά και η επίγνωση ότι η καλύτερη επένδυση για την αειφόρο ανάπτυξη είναι η εκπαίδευση των παιδιών, ώστε να εξελιχθούν σε υπεύθυνους πολίτες. Για τους μαθητές κίνητρο ήταν η καλλιτεχνική και βιωματική διάσταση του προγράμματος.

- Ένα από τα δυνατά στοιχεία του προγράμματος είναι ο καλλιτεχνικός και πολυεπίπεδος χαρακτήρας του που ίσως να απαιτεί από τους εκπαιδευτικούς ιδιαίτερες δεξιότητες. Αυτή η αδυναμία βέβαια μπορεί να ξεπεραστεί με τη συνεργασία με εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων (καλλιτεχνικών και μουσικής). Ένα άλλο σημαντικό πλεονέκτημα της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής πρακτικής είναι ότι μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με τις ιδιαίτερες δεξιότητες των μαθητών με απεριόριστες δυνατότητες για επιδραστική καλλιτεχνική δημιουργία. Θα πρέπει όμως να τίθεται πάντα συγκεκριμένο θεματικό πλαίσιο και να

γίνεται καλός προγραμματισμός, ώστε να μην χαθούν εκπαιδευτικοί και μαθητές στις πολλές διαστάσεις της αειφορίας.

-Σύμφωνα με τους ίδιους, οι μαθητές απέκτησαν βαθύτερη συνείδηση του πόσο σημαντική είναι η στάση μας απέναντι στα μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα και έχουν τη θέληση όχι μόνο να αλλάξουν τις συνήθειές τους, ώστε να βοηθήσουν στη λύση αυτών των προβλημάτων, αλλά και να πείσουν και τους υπόλοιπους να πράξουν το ίδιο.